

بررسی رابطه بین ازدواج زود هنگام در طلاق و عدم رضایت و خشنودگی از زندگی پس از ازدواج

فاطمه طوری

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

نام نویسنده مسئول:

فاطمه طوری

چکیده

در دهه گذشته ما شاهد افزایش طلاق در کشور بوده ایم به طوری که جامعه را با مشکلات فراوانی روبرو کرده است. یکی از دلایل طلاق که در این پژوهش در پی بررسی آن هستیم ، ازدواجهای زود هنگام است . ازدواج زود هنگام دخترانی که قادر به درک مراسم ازدواج نیستند مورد انتقاد شدید محافل داخلی و خارجی است . در این پژوهش با توجه به هدف ، ماهیت و امکانات اجرایی پژوهش از روش پیمایشی استفاده شده است . جامعه آماری پژوهش شامل کلیه شهروندان شهرستان مشهد متأهل در گروه سنی ۱۳ تا ۱۶ سال می باشد در این تحقیق به دنبال بررسی این هستیم که آیا ازدواج زود هنگام در طلاق و عدم رضایت زناشویی موثر است؟

واژگان کلیدی: ازدواج زود هنگام، عدم رضایت، خشنودگی از زندگی

مقدمه

ایران، در مقابل دنیای امروز جای مشخصی دارد، دنیایی که کانون خانواده به سردی می‌گراید و در کشورهایی چون آمریکا و کانادا که از هر چهار ازدواج یکی منجر به طلاق می‌شود و روابط خارج از زندگی زناشویی را عادی می‌پندارند. در کشور ما، هنوز خانواده‌ها متعهد، اخلاقی و مسئول هستند و زنان و مردان آن مرز و بوم از قدیم الایام به کانون خانوادگی با احترامات ویژه و تقدس خاصی نگاه می‌کردند. (تیموری، ۱۳۸۴؛ ۵۲)

اما در دهه گذشته ما شاهد افزایش طلاق در کشور بوده ایم به طوری که جامعه را با مشکلات فراوانی روبرو کرده است. نرخ طلاق در شهر و استان‌های مختلف با رشدی صعودی همراه بوده و مسئولان مربوطه و کارشناسان مسائل اجتماعی را ملزم به بررسی و ارائه راهکار ساخته است. به اعتقاد برخی از کارشناسان مسائل اجتماعی، افزایش نرخ طلاق متأثر از بالا رفتن سطح دانش و همچنین آگاهی زنان نسبت به حقوق قانونی خود است که طی سالیان دراز نادیده گرفته شده است. اما در این برهه زمانی و با گسترش حضور زنان در عرصه‌های مختلف اجتماع، میزان وقوف آنان از چگونگی حق و حقوقشان افزایش یافته و ترجیح می‌دهند از حقوق قانونی خود استفاده کنند و از همسران خود جدا شوند. (حیدری، ۱۳۸۴؛ ۱۵)

در سالهای گذشته طلاق نزد خانواده‌های ایرانی بخصوص برای زنان امری ناشایست تلقی می‌شد. تحت این دیدگاه سنتی، کمتر زنی حاضر بود علیرغم شرایط سخت خانه همسر، طلاق گرفته

همسر، طلاق گرفته و به خانه پدری باز گردد. تفکر غالب بر سازش و کوتاه آمدن زنان استوار بود و مردان به هیچ وجه حاضر نمی‌شدند از موضع قدرت و تحکیم پایین آمده و در امور مختلف هم نظر با همسرانشان شوند. (حیدری، ۱۳۸۴؛ ۱۶)

امروزه متأسفانه شاهد گسترش میزان طلاق و گسستن پیوند های خانوادگی هستیم و بنابراین بر برنامه ریزان اجتماعی لازم است که این مشکل را به طور علمی مورد بررسی قرار دهند. علل و عوامل آن را شناسایی و برای رفع یا محدودیت آن تلاش نمایند.

یکی از دلایل طلاق که در این پژوهش در پی بررسی آن هستیم، ازدواجهای زود هنگام است. ازدواج زود هنگام دخترانی که قادر به درک مراسم ازدواج نیستند و حتی به هنگام عقد به خواب می‌روند مورد انتقاد شدید محافل داخلی و خارجی است. در این تحقیق به دنبال بررسی این هستیم که آیا ازدواج زود هنگام در طلاق و عدم رضایت زناشویی مؤثر است؟

طرح تحقیق

در این پژوهش با توجه به هدف، ماهیت و امکانات اجرایی پژوهش از روش پیمایشی استفاده شده است. پیمایش توصیف عینی، واقعی و منظم خصوصیات یک جامعه می‌باشد.

جامعه آماری

جامعه آماری پژوهش شامل کلیه شهروندان شهرستان مشهد متأهل در گروه سنی ۱۵-۱۸ سال می‌باشد.

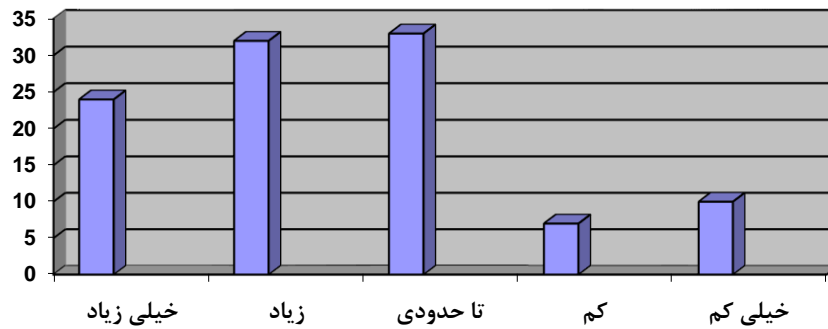
تجزیه و تحلیل آماری

الف) تجزیه و تحلیل توصیفی داده‌ها

سوال شماره ۱: تا چه میزان ازدواج در سنین ۱۵-۱۸ سالگی در عدم رضایت و خشنودگی از زندگی پس از ازدواج مؤثر است؟

جدول شماره (۱-۴): جدول توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمون شوندگان به سوال ۱ پرسشنامه

گزینه موارد	خیلی زیاد	زیاد	تا حدودی	کم	خیلی کم	جمع
فراوانی	۲۴	۳۲	۳۳	۷	۱۰	۱۰۰
درصد	۲۴	۳۲	۳۳	۷	۱۰	۱۰۰

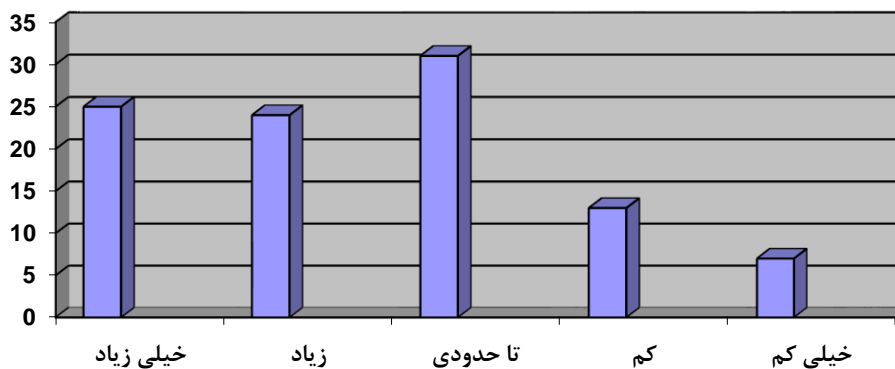
نمودار شماره (۴-۱): نمودار ستونی پاسخ آزمون شوندگان به سوال ۱ پرسشنامه.

تجزیه و تحلیل: نتایج جدول و نمودار فوق نشان می دهد که ۵۶ درصد از پاسخ دهندگان در حد خیلی زیاد و زیاد، ۳۳ درصد تا حدودی و ۱۷ درصد در حد کم و خیلی کم معتقدند که ازدواج در سنین ۱۵-۱۸ سالگی در عدم رضایت و خشونتی از زندگی پس از ازدواج موثر است.

سوال شماره ۲: تا چه میزان ازدواج در سنین ۱۵-۱۸ در ناسازگاری و ناهمخوانی شیوه زندگی زن و شوهر پس از ازدواج موثر است؟

جدول شماره (۴-۲): جدول توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمون شوندگان به سوال ۲ پرسشنامه

گزینه	خیلی زیاد	زیاد	تا حدودی	کم	خیلی کم	جمع
فراوانی	۲۵	۲۴	۳۱	۱۳	۷	۱۰۰
درصد	۲۵	۲۴	۳۱	۱۳	۷	۱۰۰

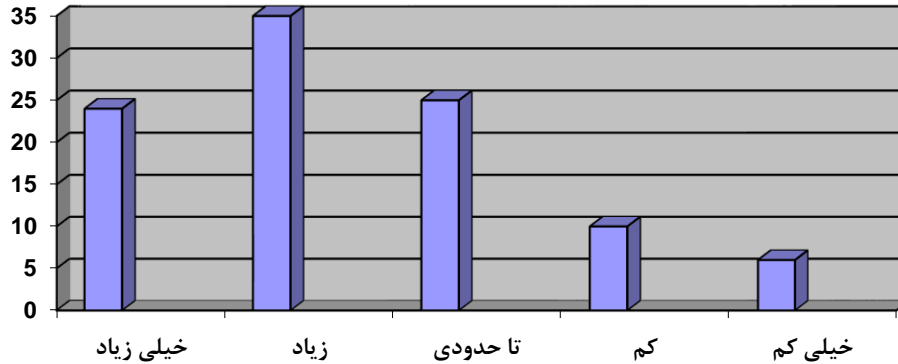
نمودار شماره (۴-۲): نمودار ستونی پاسخ آزمون شوندگان به سوال ۲ پرسشنامه.

تجزیه و تحلیل

نتایج جدول و نمودار فوق نشان می دهد که ۴۹ درصد از پاسخ دهندگان در حد خیلی زیاد و زیاد، ۳۱ درصد تا حدودی و ۲۰ درصد در حد کم و خیلی کم معتقدند که ازدواج در سنین ۱۵-۱۸ سالگی در سازگاری و ناهمخوانی از زندگی پس از ازدواج موثر است. تا چه میزان ازدواج در سنین ۱۵-۱۸ سالگی در عدم انعطاف در رفتار و گفتار پس از ازدواج موثر است؟

جدول شماره (۳-۴): جدول توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمون شوندگان

جمع	خیلی کم	کم	تا حدودی	زیاد	خیلی زیاد	گزینه موارد
۱۰۰	۶	۱۰	۲۵	۳۵	۲۴	فراوانی
۱۰۰	۶	۱۰	۲۵	۳۵	۲۴	درصد

نمودار شماره (۳-۴): نمودار ستونی پاسخ آزمون شوندگان به سوال ۳ پرسشنامه تجزیه و تحلیل:

نتایج جدول و نمودار فوق نشان می دهد که ۵۹ درصد از پاسخگویان در حد خیلی زیاد و زیاد، ۲۵ درصد تا حدودی و ۱۶ درصد در حد کم و خیلی کم معتقدند که ازدواج در سنین ۱۶-۱۳ سالگی در عدم انعطاف در رفتار و گفتار پس از ازدواج موثر است؟ بحث و نتیجه گیری از سوالات تحقیق:

با توجه به پژوهش انجام شده ۵۶ درصد از پاسخ دهندگان در حد خیلی زیاد، ۳۳ درصد تا حدودی و ۱۷ درصد در حد کم معتقدند که از ازدواج در سنین ۱۵-۱۸ سالگی در عدم رضایت و خشنودی از زندگی پس از ازدواج موثر است. پس بطور کلی است. در کل نتیجه می گیریم که هر دو فرضیه ما در این پژوهش تأیید می گردد. پس می توان گفت: میان ازدواج در سنین ۱۵-۱۸ سالگی و طلاق و عدم رضایت و خشنودی از زندگی پس از ازدواج رابطه وجود دارد. بنابراین با توجه به تحقیق انجام شده و با توجه به اهمیت مساله توصیه می شود تحقیقاتی با جامعه و نمونه گسترده تر صورت گیرد.

منابع و مراجع

- [۱] احمدی، علی اصغر (۱۳۸۶) روان شناسی خانواده و نقش تربیتی آن، نشریه پیوند، شماره ۲۹۲.
- [۲] بهنام، جمشید (۱۳۸۳) ساختارهای خانواده و خویشاوندی در ایران، چاپ سوم، تهران، شرکت سهامی انتشارات خوارزمی
- [۳] پورامینی، بانوا (۱۳۸۶) راه های کسب آرامش در خانواده (آداب معاشرت)، تهران، انتشارات سمیع
- [۴] تقوی، نعمت... (۱۳۸۲) جامعه شناسی خانواده، چاپ ششم، تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور
- [۵] ساروخانی، باقر (۱۳۸۴) مقدمه ای بر جامعه شناسی خانواده، چاپ هفتم، تهران، انتشارات سروش.
- [۶] کوئن - بروس (۱۳۷۲) در آمدی بر جامعه شناسی، ترجمه محسن ثلاثی، نشر فرهنگ معاصر.
- [۷] گیدنز، آنتونی (۱۳۸۳) جامعه شناسی، ترجمه؛ منوچهر صبوری، چاپ یازدهم، تهران، نشرنی.
- [۸] رضوی و دیگران، نجما (۱۳۸۱) بررسی وضعیت ازدواج جوانان در گزارش ملی جوانان، نشر سازمان ملی جوانان
- [۹] عضدانلو، حمید (۱۳۸۴) آشنایی با مفاهیم اساسی جامعه شناسی، چاپ اول، تهران، نشرنی.
- [۱۰] محبوبی منش، حسین (۱۳۸۳) تغییرات اجتماعی ازدواج - کتاب زن (زن ازدواج خانواده ۳).
- [۱۱] مهکام، رضا (۱۳۸۳) خانه گریزی دختران (ریشه ها و پی آمدها) قم، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما.
- [۱۲] کرباسی، منیژه - وکیلان، منوچهر (۱۳۸۰) مسائل نوجوانان و جوانان، چاپ چهارم، انتشارات دانشگاه پیام نور.
- [۱۳] ضمیری، محمد رضا، آسیب شناسی اجتماعی (۱): طلاق و پیامدهای اجتماعی آن، نشریه اسو. شماره ۵۶.
- [۱۴] پیام شاد، المیرا (۱۳۸۴) ازدواج زود هنگام جوانان، خانه ای روی آب. نشریه جهان اقتصاد
- [۱۵] وجد تیموری، محمد (۱۳۸۴) ازدواج صحیح و پیشگیری از طلاق، نشریه همسر، شماره ۱۶.
- [۱۶] نشریه صاحب قلم (۱۳۸۴) امروز زنان و عشق، فردا؟ : نگاهی به ازدواج های زود هنگام جوانان.
- [۱۷] حیدری، مهرنوش (۱۳۸۴) ۸۰ درصد جوانان اجباری ازدواج می کنند. نشریه اعتماد
- [۱۸] شفیع مام. ر (۱۳۷۸) ازدواج زود هنگام و تبات غیر قابل جبران. نشریه خراسان.
- [۱۹] صفایی، سید حسین - امامی، اسد... (۱۳۷۵) حقوق خانواده، انتشارات دانشگاه تهران.
- [۲۰] فضل...، سید حسین (۱۳۸۶) دنیای جوان، مترجم؛ مجید مرادی، قم، موسسه بوستان کتاب.